

Naar han har fremstillet, hvorledes et Sogneforstanderskab kunde høre sig ad, idet det kunde oprette en saadan privat Skole og ansætte en daarlig Lærer derved; blot for at spare Pengene, saa siger jeg: ja, det kan gjerne være; men det Samme kan Forstanderskabet ogsaa gjøre i dette Dieblit, det Samme har det ogsaa kunnet gjøre efter den tidligere Lovgivning, og det faaer nu slet ingen anden Ret, end det har havt tidligere. Hvis et Sogneforstanderskab — naturligviis maa Forældrenes Samtykke indhentes — bliver enigt om et Sted i Sognet at oprette en saadan privat Skole for 20 eller 30 Børn, saa kan det for nærværende Tid blot sige: Vi møde ikke i Skolen for at examinere disse Børn, men vi forlange, at de skulle komme og lade sig examinere i Sognets Skole; og naar de kun gjøre det, saa have de efter Loven af 2den Mai 1855 Ret til at lade Skolen bestaae. Altsaa, alle de Bemærkninger, som den ærede Landssthingsmand har fremsat om, hvorledes vi her i Rigsdagen skulle sørge for, at Skolevæsenet ikke gaaer tilbage, træffe slet ikke denne Lov, men ville i alt Fald træffe Loven af 2den Mai 1855.

Brig: Med Hensyn til selve Lovforslaget skal jeg i alt Væsentligt henholde mig til den ærede Landssthingsmand for 9de Kreds (Rasmussen) og til den ærede sidste Taler. Ogsaa jeg mener, at dette Lovforslag er i og for sig godt, at det, naar det udkommer som Lov, vil gjøre megen Nytte, og at de Betæneligheder, der ere fremførte imod det, ikke holde Stik. Jeg har kun reist mig for at imøbegaae en Bemærkning af den ærede Landssthingsmand her bag ved (Hass). Hans Opposition indskrænkede sig tilslut til at forlange, at den Frihed, som Lovudkastet indeholder for Landet, ogsaa skulde gives i Kjøbenhavn; men jeg forstaaer ikke rigtigt, hvad det er for en Frihed, han mener. Saavidt jeg veed, er nemlig den Frihed, som Lovudkastet tilsigter at give, allerede tilstede i Kjøbenhavn, idet alle Skoleexaminer holdes i Skolerne selv. En ganske anden Sag er det naturligviis, at man her i Kjøbenhavn ikke har Lov til at holde

Skole uden at have opfyldt særlige Betingelser, nemlig Afslæggelsen af en Prøve, hvortil den ærede Landssthingsmand, der sidder ligeoverfor mig (Frølund), før sigtede. Men det Spørgsmaal foreligger ikke og kan slet ikke foreligge ved denne Lov; den kan slet ikke indlade sig paa Spørgsmaalet om, hvorvidt det er rigtigt, at Kjøbenhavns Skoledirektion i sin Tid satte strengere Betingelser for at holde Skole her i Kjøbenhavn. Det er det ene Spørgsmaal, som altsaa ikke hører herhen. Det andet Spørgsmaal, som derimod hører herhen, er, om man, naar en Skole eksisterer, kan afholde Examen ved selve Skolen; men i saa Henseende er Frihed allerede tilstede her. At borttage dette „udenfor Kjøbenhavn“ gaaer nu slet ikke an, da det, som følger efter, slet ikke passer paa de Kjøbenhavnske Forhold. Det hedder nemlig: „da maa den Lærer eller Lærerinde, som forestaaer samme, mindst tre Maaneder før Examen anmelden Skolens Tilværelse for Distriktets Skolebestyrelse“. Men nu kan ingen Skole her i Kjøbenhavn eksistere uden iforveien at være anmeldt og have faaet Tilladelse. Den hele Bestemmelse passer altsaa ikke paa Kjøbenhavn, saa at den ærede Landssthingsmand, hvis han kun har det mod Loven, trygt kan stemme for den.

Rettelser.

- Sp. 444, Lin. 17 f. o.: „Soiningerne“ læs: „Søilnyngen“
 — — — 5 f. n.: „Sagers“ læs: „Sognes“
 — 447, — 16 f. o.: „Sager“ læs: „Sogne“
 — 496, Lin. 11 f. o.: „istedesfor „netov min“ sættes: „en ny“
 — 504, Lin. 20 f. o.: istedetfor „anbefale saadanne“ sættes: „vente hvad man maa stee kunde kalde“